

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 18C/152/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115207184
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kordošová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2016:2115207184.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Janou Kordošovou v spore medzi stranami žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, Pajštúnska 5, Bratislava, zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava a žalovaných: 1/ H. F., nar. XX.XX.XXXX, X. XXXX/X, V., 2/ H. H., nar. XX.X.XXXX, N. gen. D. XXXX/X, V., o zaplatenie 2 838,64 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žaloba sa zamieta.

Žalovaným, ktorí majú nárok na náhradu trov konania, sa trovy konania nepriznávajú.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu dňa 1.4.2015 sa žalobca domáhal vydania rozhodnutia o uložení povinnosti žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu s príslušenstvom, titulom plnenia zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a priznania náhrady trov konania.

2. Žalobca tvrdil, že jeho právny predchodca Slovenská sporiteľňa, a.s., ktorý je bankou a žalovaný 1/ dňa 25.11.2005 uzatvorili písomnú úverovú zmluvu č. 0284273632, ktorej súčasťou sú všeobecné obchodné podmienky. Na jej základe právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver vo výške 3 319,39 eur, ktorú sumu sa žalovaný 1/ zaviazal vrátiť právnemu predchodcovi žalobcu spolu s úrokmi z úveru, poplatkami a celkovými nákladmi úveru v mesačných splátkach po 50,69 eur vždy k 20. dňu v mesiaci so splatnosťou prvej splátky 20.12.2005 a konečnou splatnosťou úveru 20.11.2015. Žalovaný 2/ prevzal na seba v ten istý deň ručiteľský záväzok. Zmluvou zo dňa 27.6.2012 došlo k postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom konania, z pôvodného veriteľa na žalobcu, o čom boli žalovaní upovedomení oznámením. Nakoľko žalovaní nedodrжали platobnú disciplínu, žalobca dňa 26.5.2014 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Žalovaný 1/ ani žalovaný 2/ podľa žalobcu poskytnutý úver v dohodnutej lehote nevrátili. Ku dňu postúpenia pohľadávky dlh predstavoval istinu 5 134,48 eur, úrok 628,80 eur, úrok z omeškania 329,36 eur a ostatné príslušenstvo 32,89 eur. Žalobca si uplatnil v tomto konaní splátky úveru splatné od 20.6.2014 do 20.11.2015 v počte 56 a celkovej výške 2 838,64 eur spolu s úrokom z omeškania od 21.4.2011 do 26.5.2014 vo výške 246,94 eur a vo výške 8,25 % ročne z dlžnej sumy od 27.5.2014 do zaplatenia. Na preukázanie tvrdení označil žalobca dôkazy, a to zmluvu o splátkovom úvere z 25.11.2005, dohodu o ručení z 25.11.2005, všeobecné obchodné podmienky, zmluvu o postúpení pohľadávok z 27.6.2012 s prílohami, oznámenia.

3. Žalovaní sa k žalobe nevyjadrili.

4. Súd vo veci pojednával dňa 20.7.2016 a dňa 7.9.2016, kedy vec aj rozhodol, v oboch prípadoch bez prítomnosti žalovaných, ktorí svoju neúčasť neospravedlnili a nežiadali o odročenie pojednávania, vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu prostredníctvom jeho právneho zástupcu, oboznámil sa s

obsahom listinných dôkazov, a to zmluvou o splátkovom úvere z 25.11.2005, dohodou o ručení z 25.11.2005, všeobecnými obchodnými podmienkami, zmluvou o postúpení pohľadávok z 27.6.2012 s prílohami, oznámeniami, ako aj s ostatným na vec sa vzťahujúcim spisovým materiálom a zistil tento skutkový a právny stav veci.

5. Dlžník úverovej zmluvy je spotrebiteľ. Pôvodný veriteľ úverovej zmluvy zo dňa 25.11.2005 je banka, ktorá mala žalobcovi ako nebankovej spoločnosti zmluvou o postúpení pohľadávok z 27.6.2012 postúpiť pohľadávku z predmetnej úverovej zmluvy, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému 1/ úver vo výške 3 319,40 eur (100 000 Sk) a túto sumu sa žalovaný 1/ zaviazal vrátiť v mesačných splátkach po 50,69 eur (1 527 Sk) spolu s úrokmi, poplatkami a celkovými nákladmi úveru do 20.11.2015. Žalovaný 2/ prevzal ručiteľský záväzok z tejto zmluvy.

6. Žalobca na pojednávaní prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedol, že si uplatňuje splátky úveru od 20.4.2011 do 20.11.2015 v počte 56 po 50,69 eur, celkovo 2.838,64 eur, pričom splátky úveru splatné od 20.6.2014 do 20.11.2015 sa stali splatnými dňa 26.5.2014, nakoľko žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29.5.2015 č.k. 8Co/163/2015-89, v zmysle ktorého má žalobca právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, nakoľko postúpením pohľadávky naňho prešlo príslušenstvo ako aj práva spojené s predmetom pohľadávky. Úrok z omeškania je vyčíslený, žiadal ho od 21.4.2011.

7. Ďalej uviedol, že výzvou Slovenskej sporiteľne a.s. žalovaným nedisponuje. Vyjadril sa, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobcu, nakoľko predmetné ustanovenie upravuje výnimku z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok. Zároveň zastával názor, že § 92 ods. 8 zákona o bankách nezakladá občianskoprávnu povinnosť vo vzťahu ku klientovi banky, teda žalovanému, ale len administratívnu zodpovednosť postihnuteľnú Národnou bankou Slovenska. Zároveň upriamil pozornosť na prílohu č. 1 zmluvy o postúpení pohľadávok, v zmysle ktorej bol počet dní omeškania žalovaných 1344, a teda súčet všetkých omeškaní žalovaných so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke presiahol jeden rok. Žalobca nepovažoval ani časť svojho nároku za premlčaný, nakoľko je toho názoru, že na daný prípad je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže ide o zmluvu o úvere, a teda absolútny obchodno-záväzkový vzťah.

8. Spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou (§ 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej „CSP“).

9. Súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz (§ 295 CSP).

10. Podľa § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

11. Podľa § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka, postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi, alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

12. Podľa § 546 Občianskeho zákonníka, dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.

13. Podľa § 548 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ručiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nesplnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval.

14. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Zmluva o úvere patrí medzi tzv. absolútne obchody (§ 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka), avšak právny vzťah medzi stranami založený predmetnou zmluvou o spotrebiteľskom úvere bolo treba posudzovať i podľa zákona o ochrane spotrebiteľa č. 634/1992 Zb. a zákona o spotrebiteľských úveroch č. 258/2001 Z.z., ktoré predstavujú základný právny rámec ochrany spotrebiteľa v slovenskom právnom poriadku.

16. Podľa § 23a ods. 1 zákona č. 634/1992 Zb. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

17. Podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene zákona o obchodnej inšpekcii v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

19. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

20. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa priechi dobrým mravom.

21. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi predchodcom žalobcu a žalovaným 1/ existoval občianskoprávny záväzkový vzťah, za ktorý prevzal ručiteľský záväzok žalovaný 2/, titulom zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou, pretože sa jedná o typovú zmluvu uzatváranú vo viacerých prípadoch, ktorej obsah spotrebiteľ podstatným spôsobom neovplyvňoval a pri jej uzatváraní nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti a dodávateľ tak konal.

22. Žalobca sa v konaní od žalovaných domáha zaplatenia žalovanej sumy z pohľadávky, ktorú mal nadobudnúť zmluvou o postúpení od banky, a preto súd v prvom rade skúmal aktívnu legitimitáciu na strane žalobcu a dospel k záveru, že nie je daná, pretože v konaní nebolo preukázané, že postupca t.j. Slovenská sporiteľňa, a.s. písomne vyzval žalovaného a upozornil ho na omeškanie podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, a teda platné postúpenie predmetnej pohľadávky na postupníka t.j. žalobcu, ktorý nie je bankou. Súd sa postupom podľa § 295 CSP pokúsil o obstaranie tohto dôkazu, avšak bezúspešne, lebo žalobca ním nedisponoval a žalovaný na dotaz súdu, či im bola doručená výzva od banky, nereagovali.

23. Žalobca teda neunesol dôkazné bremeno preukázania postupiteľnosti (spôsobilosti na postúpenie) takejto pohľadávky pôvodného veriteľa Slovenskej sporiteľne, a.s., teda licencovaného subjektu oprávneného podľa zákona o bankách poskytovať spotrebiteľské úvery, na žalobcu, z ktorého by mu

vzniklo právo vymáhať žalovanú pohľadávku. Nebolo totiž preukázané doručenie, ale ani zaslanie písomnej výzvy veriteľa na splnenie záväzku dlžníkovi podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, pred postúpením jeho pohľadávky postupníkovi.

24. Písomná výzva upravená v citovanom zákonom ustanovení (§ 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách) je faktickým úkonom, ktorý je nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky na osobu, ktorá nie je bankou aj bez súhlasu jej klienta. V prípade, ak tento faktický úkon vykonaný nebol, nemôže byť platná ani zmluva o postúpení, z ktorej žalobca odvodzuje svoju aktívnu legitimáciu.

25. Aktívnu vecnú legitimáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29. 6. 2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009).

26. Slovenská sporiteľňa, a.s. bola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku (ktorá je predmetom tohto sporu) voči žalovanému 1/ (a po nesplnení voči žalovanému 2/) žalobcovi len po tom, ak bol klient napriek jej písomnej výzve nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, a to aj bez súhlasu klienta (§ 92 ods. 8 zákona o bankách v znení účinnom ku dňu postúpenia pohľadávky). V prípade, že takéto predpoklady splnené neboli (prípadne z vykonaného dokazovania ich splnenie nevyplývalo), bolo potrebné na takúto pohľadávku hľadieť ako na nepostupiteľnú, teda pohľadávku ktorej postúpenie by bolo v priamom rozpore so zákonom. Z tohto dôvodu by potom samotná zmluva o postúpení pohľadávky v časti týkajúcej sa takejto nepostupiteľnej pohľadávky bola absolútne neplatným právnym úkonom, na ktorú neplatnosť bol povinný súd v konaní ex offa aj bez námietky žalovaného prihliadnuť (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn. 26Co/445/2015 z 19.4.2016).

27. Žalobca nepreukázal, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia v právnom vzťahu, z ktorého je vyvodzovaný žalobou uplatnený nárok, lebo nepreukázal platné postúpenie predmetnej pohľadávky z úverovej zmluvy z banky na nebankovú spoločnosť, teda svoju aktívnu vecnú legitimáciu v konaní, ktorú súd zisťoval prioritne zo zákona a ďalej už z dôvodu hospodárnosti konania neskúmal premlčanie nároku, resp. splnenie náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keď boli dané predpoklady pre zamietnutie žaloby v celom rozsahu z tohto dôvodu.

28. Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci (§ 255 ods. 1 CSP).

29. Vzhľadom na úplný úspech žalovaných v spore súd rozhodol, že hoci majú nárok na náhradu trov konania voči protistrane, sa im trovy nepriznávajú, lebo im žiadne nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden

rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Ak povinný nesplní povinnosť uloženú mu týmto rozsudkom, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.